

Konuşmak ya da Konuşmamak...

Konuşmak insan insana iletişimin en medeni şeklidir. Ayrıca kaçınılmaz bir ihtiyaçtır da. Sevinçlerimizi, kederlerimizi, duygu ve düşüncelerimizi hep konuşarak, yani sözlü iletişim kurarak anlatırız. Bazen tabii ki sözcüklerin yetmediği ve sadece duruşumuz, bakışımız, mimik ve jestlerimizle de iletişim kurduğumuz zamanlar mevcuttur.

İnsanoğlunun kendini kanıtlayabilme, yeteneklerini ortaya koyabilme ve çevresiyle iletişim kurabilme çabalarının temelinde hep dil yatmaktadır. Dil ise, insan insana iletişimin en mükemmel unsurudur. Bizler, insan insana iletişimde dilimizi kullanırken, hem duygu ve düşüncelerimizi ortaya koyuyor, hem de kendimizi ifade edebilmede dilin her türlü unsurlarından fayda sağlamaktayız. Öyle ki, insan insana iletişimde konuşmak en kaçınılmaz öğe iken, dil ise sağlıklı iletişim kurmamızda bize en çok yardımcı olan bir unsur olma özelliğini taşımaktadır.

Günlük hayatımızda hemen her gün çok farklı ve çeşitli iletişim ortamlarına giriyor ve çoğunda kendimizi ifade edebilmiş olmayı ümit ediyoruz. Hiç şüphesiz iletişim sadece konuşmak demek değildir. Arzu edilen düzeyde iletişim kurulabilmesi için mutlaka iyi bir dinleyici olmak gerekir. Çünkü insan insana iletişimde dinleme sabrını gösterebilmek, sağlıklı iletişimde esas başlangıçtır. Oysa günümüzde insanların birbirlerini dinlediğini pek görmüyoruz doğrusu; sonuç olarak da konuşurken, ya anlamıyoruz ya da kendimizi ifade edemediğimizi düşünerek üzülmüyoruz.

İnsan düşünüp, konuşabilen ve düşündüklerini yorumlayıp, aktarabilen bir varlıktır. Ancak zaman zaman çeşitli nedenlere bağlı olarak düşündüklerimizi karşımızdakine pek anlatabildiğimiz söylenemez. Çünkü içi boş sözcüklerle demek istenilen şeyi tam anlamıyla ifade edemeyiz. Bu nedenle üzerinde konuşulması düşünülen kavramlar, daima karşımızdaki ile konuşabilmemizi, iletişim kapımızı açık tutabilmemizi sağlar nitelikte olmalıdır.

Yaşamımızın her boyutunda, hemen her koşulda, iletişimle yani konuşma ile iç içeyiz. Doğrusu sağlıklı iletişim kurabilmenin temel şartı içtenlik, anlayış ve özveri olmalıdır. Mesela, çocuklarımızla iletişim kurarken ve onlarla konuşurken aramızdaki fiziki mesafeye dikkat etmeliyiz. Mümkünse onlarla konuşurken onların göz hizasına kadar eğilebilmeliyiz. Çünkü bu davranış, onların kendileri ile daha yakından ilgilendiğimizi ve saygı duyduğumuzu, değer verdiğimizizi göstermek açısından önemlidir. Öte yandan, hiç şüphesiz toplum karşısında konuşmak da her zaman büyük bir özen gerektirir ve bazen hedef kitlemizle iletişim kurmakta zorlanabilmekteyiz. Kısacası, konuşmak kendini ifade edebilmektir. Bu bağlamda, ne kadar mükemmel bir konuşmacı olursanız olun, anlatabildikleriniz Hz. Mevlana'nın "*Sen ne söylersen söyle, söylediğin, karşındakinin anladığı kadardır*" özdeyişinde belirttiği gibi konuşmanın, yani iletişim kurmanın ne ölçüde başarılı olabildiğini vurgulamak açısından son derece önemli. O halde, konuşmalarımızı karmaşık, içinden çıkılmaz bir hale getirmemeye özen göstererek, karşımızdaki kişilerin hassasiyetlerini ve genel konumunu da dikkate alarak, söylenmek istenilen hususu, onları kırmadan ve kendimizi de üzmeden dilimizin bütün inceliklerini de kullanarak anlatabilmeliyiz.

Doğrusu son zamanlarda kitle iletişim araçlarına bakıldığında çevremizle ne denli iletişim kurabildiğimiz bir hayli tartışılır durumdadır. Nedense iletişim gereksinimimiz gittikçe azalıyor ve buna bağlı olarak da konuşma yeteneğimiz zayıflıyor kanaatindeyiz. Her ne şekilde olursa olsun, mutlaka muhabetimiz tarafından anlaşılmalı ve söylenmeden de bazı hususların anlaşılmasını bekleyebiliyoruz. İşte iletişimin, yani konuşmanın en zor tarafı burada yatmaktadır. Hepimizin çok iyi bildiği bir özdeyiş vardır: "*Ne söylediğiniz değil, nasıl söylediğiniz önemli.*" Bu görüşe saygı duyuyor, ancak kısmen katıldığımızı belirtmek isteriz. Tabii ki nasıl söylediğimiz ve hangi tür bir iletişim tavrı takınarak ve neyi kastederek söylediğimiz çok önemli ancak, içi boş sözcüklerle örülmüş bir konuşma biçimi, karşımızdakini belki incitmeyebilir ama asla düşünmesine vesile olamaz. Bu nedenle, nasıl söylediğiniz kadar, ne söylediğiniz de o derece önemlidir kanaatindeyiz. Kısacası karşınızdakine değer verdiğinizi gösteren her tür konuşma ve iletişim çabası, anlatılmak istenilen hususu ve dolayısıyla da iletişimi son derece önemli kılacaktır. Yani; *konuşmak ya da konuşmamak, işte bütün mesele...*

29 Mart 2004, İstanbul